PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KONIECZNOŚCI ZASTOSOWANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

Procedura została opracowana na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 1342) – stan wyższej konieczności.

Cel procedury:

Procedura określa zasady szybkiego i bezpiecznego reagowania pracowników w sytuacjach skrajnej agresji fizycznej ze strony dziecka, w celu zapewnienia bezpieczeństwa samemu dziecku, innym dzieciom/uczniom oraz personelowi (działanie w stanie wyższej konieczności).

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad stosowania fizycznej interwencji chroniącej (odseparowanie, przytrzymanie) w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia na terenie przedszkola.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Nauczyciele i specjaliści (psycholog, pedagog):

- natychmiast reagują na wszelkie przejawy agresji fizycznej wśród dzieci,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia stosują wyłącznie bezpieczne techniki przytrzymania/odseparowania dziecka (fizyczną interwencję chroniącą) do momentu wyciszenia lub przybycia wsparcia rodziców,
- niezwłocznie informują dyrektora oraz rodziców/opiekunów o zaistniałym incydencie i sporządzają notatkę służbową.

Dyrektor:

- nadzoruje przestrzeganie zasad niniejszej procedury – postępowanie nauczycieli w przypadku konieczności zastosowania środków przymusu bezpośredniego,
- dba o przeszkolenie personelu w zakresie bezpiecznych metod deeskalacji i interwencji,
- podejmuje decyzję o wezwaniu służb medycznych (pogotowia ratunkowego) lub policji oraz zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych w sytuacjach niemożliwych do opanowania.

Pracownicy obsługi:

- udzielają natychmiastowego wsparcia nauczycielowi na jego wezwanie (np. poprzez zaopiekowanie się pozostałą grupą dzieci, wezwanie pomocy, zadbanie o bezpieczne otoczenie).

Sposób prezentacji procedury:

1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.

2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w przedszkolu procedurami na spotkaniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w przedszkolu.
4) Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedury.
5) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor przedszkola. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
6) Zasady wchodzą w życie z dniem 5.11.2026r.

OPIS PROCEDURY

ZASADY NADRZĘDNE

Środków przymusu bezpośredniego można użyć tylko w przypadku dziecka/ucznia, które/który zagraża życiu lub zdrowiu własnemu lub innej osoby, zagraża bezpieczeństwu, w gwałtowny sposób niszczy przedmioty znajdujące się w jego otoczeniu.

1. **DOPUSZCZALNE FORMY PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO – PRZYTRZYMANIA** to np. uścisk chroniący, przytrzymanie rąk z boku, odseparowanie od grupy i zaprowadzenie w bezpieczne miejsce.
2. **NIEDOZWOLONE DZIAŁANIA**: stosowanie siły odwetowej, dławienie, przyciskanie do podłogi, krępowanie pasami/sznurkami itp.
3. **OBOWIĄZEK POWIADOMIENIA RODZICÓW:** rodzic musi otrzymać pełną informację, co się stało i jakie kroki podjęto dla bezpieczeństwa dziecka.

SCHEMAT DZIAŁANIA

Pracownik przedszkola, który jest świadkiem agresji, podejmuje następujące działania:

KROK 1. NATYCHMIASTOWA REAKCJA SŁOWNA.

1) Pracownik przedszkola mówi głośno, spokojnie i stanowczo, używa krótkich i zrozumiałych poleceń (np. „Stój!”, „Zatrzymaj się!”, „To jest niebezpieczne, odejdź”).
2) Przed podjęciem fizycznego rozdzielenia/przytrzymania pracownik przedszkola **słownie ostrzega dziecko** o konieczności zastosowania interwencji chroniącej (np. „Muszę cię złapać/przytrzymać, żeby nikomu nie stała się krzywda”).

KROK 2. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA GRUPIE.

1) Jeżeli dziecko nie reaguje na komunikaty słowne, w pierwszej kolejności pracownik przedszkola odsuwa/ewakuuje pozostałe dzieci z zasięgu zagrożenia.

KROK 3. PODJĘCIE FIZYCZNEJ INTERWENCJI CHRONIĄCEJ.

Pracownik przedszkola rozdziela dzieci, przytrzymuje ręce z boku, odseparowuje, stosując wyłącznie niezbędne i najłagodniejsze środki, dążąc do wyciszenia emocji i uniknięcia urazów.

KROK 4. UDZIELENIE PIERWSZEJ POMOCY, WEZWANIE POGOTOWIA, POINFORMOWANIE DYREKTORA PRZEDSZKOLA.

1) W przypadku obrażeń, utraty przytomności lub bezpośredniego zagrożenia życia, pracownik przedszkola niezwłocznie wzywa służby ratunkowe (do wezwania służb nie jest wymagana zgoda rodziców).
2) Do czasu przybycia zespołu ratownictwa medycznego opiekę nad dzieckiem sprawuje nauczycie lub osoba wyznaczona przez dyrektora.
3) O zdarzeniu natychmiast należy poinformować dyrektora przedszkola oraz pedagoga/psychologa.

KROK 5. POWIADOMIENIE RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA/UCZNIA PRZEJAWIAJĄCEGO AGRESJĘ ORAZ DZIECKA/UCZNIA POSZKODOWANEGO.

1) Niezwłocznie powiadamia się telefonicznie rodziców / opiekunów prawnych zarówno dziecka przejawiającego agresję, jak i dziecka poszkodowanego. Powiadomienia dokonuje wychowawca, pedagog lub dyrektor.
2) Informuje się rodziców o stanie zdrowia dziecka.

Uwaga! O ewentualnych procedurach medycznych/operacyjnych decydują wyłącznie rodzice / opiekunowie prawni (lub lekarze w stanie wyższej konieczności medycznej).

KROK 6. PRZEPROWADZENIE ROZMOWY Z RODZICAMI I SPORZĄDZENIE NOTATKI.

1) Po przybyciu rodziców do przedszkola/szkoły pedagog, psycholog oraz wychowawca przeprowadzają indywidualne lub wspólne rozmowy wyjaśniające z rodzicami i dziećmi/uczniami.
2) Z przebiegu całego zdarzenia sporządza się pisemną notatkę służbową (zawierającą opisaną chronologię, podjęte kroki, godziny powiadomień oraz czytelne podpisy świadków i osób interweniujących).

KROK 7. ORGANIZACJA WSPARCIA DLA POSZKODOWANEGO DZIECKA/UCZNIA ORAZ ŚWIADKÓW ZDARZENIA.

1) Dyrektor, wychowawca lub pedagog obejmują szczególną opieką i wsparciem psychologicznym poszkodowane dziecko.
2) Nauczyciel/pedagog przeprowadza opiekuńczą rozmowę ze świadkami zdarzenia (innymi dziećmi z grupy), omawiając sytuację, aby obniżyć poziom lęku i wyjaśnić zasady bezpieczeństwa.

BEZWZGLĘDNE ZAKAZY:

1) NIE używaj przemocy fizycznej, szarpania, popychania, uderzania, potrząsania czy podnoszenia głosu w sposób poniżający lub zastraszający.
2) NIE stosuj chwytów ani uścisków utrudniających oddychanie, NIE uciskaj szyi, klatki piersiowej, brzucha lub stawów, NIE dociskaj dziecka do podłogi/ściany w pozycji uniemożliwiającej swobodne oddychanie.
3) NIE używaj żadnych przedmiotów lub środków do krępowania (np. sznurków, taśm, pasów) czy zamykania dziecka/ucznia na klucz w odosobnionym pomieszczeniu (tzw. izolacja zamknięta).

4) NIE pozostawiaj wyciszającego się lub odseparowanego dziecka samego w pomieszczeniu bez bezpośredniej opieki i kontroli wzrokowej pracownika przedszkola.
5) NIE przeprowadzaj dłuższej interwencji chroniącej bez obecności drugiego pracownika (świadka), chyba że występuje bezpośrednie, natychmiastowe zagrożenie życia.
6) NIE zakrywaj ust lub nosa dziecka w celu utrudnienia mu krzyku lub wokalizacji.